

Addysg Grefyddol

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau mewn Addysg Grefyddol?

- Seilir yr hunan arfarniad ar arsylwadau gwersi, arfarniadau o waith disgyblion a chyfweliadau â disgyblion.
- Dylai ysgolion uwchradd gyfeirio at CA3, CA4 a CA5 (Astudiaethau Crefyddol ac Addysg Grefyddol) a chynnwys arfarniad o asesiadau athrawon ac/neu ganlyniadau arholiad.

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adran 1 a'r Maes Llafur Cytûn Lleol

Safonau mewn Addysg Grefyddol – cynnydd mewn dysgu

Ar ôl cyfnod pan oedd dirywiad mewn safonau mewn Addysg Grefyddol yn yr ysgol oherwydd materion medrusrwydd ac absenoldeb tymor hir y Pennaeth Adran ar y pryd, mae safonau wedi gwella yn ystod y ddwy flynedd diwethaf yn CA3 Yn 2012 roedd y nifer o ddisgyblion a gyrhaeddodd Lefel 5+ yn 87.7%, 6+ 42.0%; 7+ 3.5%,. Yn 2013 roedd canlyniadau Lefel 5+ yn 93.7%; 6+ 43.7%; 7+ 14.5%. Mae hyn yn gynnydd da.

Oherwydd y problemau staffio blaenorol nid oedd neb wedi dewis Asudiaethau Crefyddol yn CA4 am sawl blwyddyn. Mae pob disgybl CA4 yn astudio Addysg Grefyddol Statudol ac mae hyn yn cael ei achredu fel rhan o Fagloriaeth Cymru sydd yn rhoi statws i'r cwrs a ddysgir.

Materion i gael sylw

Cynnyddu'r nifer o fechgyn sydd yn cyrraedd lefelau 7+ yn y pwnc.

Rhagorol	Da	v	Digonol	Anfoddhaol
----------	----	---	---------	------------

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth mewn Addysg Grefyddol?

- Dylai hunan arfarniad ystyried y dangosyddion canlynol: yr amser a roddir i'r pwnc, gwybodaeth bynciol, arbenigedd a datblygiad proffesiynol yr athrawon, addasrwydd y rhaglen astudio ac amrediad yr adnoddau dysgu a ddefnyddir.
- Mae arfarniad o arsylwadau gwersi a gwaith disgyblion yn caniatáu i bennaethiaid a phennaethiaid adran i ddod i farn am ansawdd yr addysgu mewn gwersi Addysg Grefyddol o fewn yr ysgol, a'r graddau y mae disgyblion yn cael eu cymell a'u hannog i gyrraedd safonau uchel.
- Dylai ysgolion cynradd gyfeirio at y ddarpariaeth 'Pobl, Credoau a Chwestiynau' ar gyfer dysgwyr y Cyfnod Sylfaen yn ogystal ag Addysg Grefyddol yn CA2.
- Dylai ysgolion uwchradd gyfeirio at CA3, CA4 a CA5 (Astudiaethau Crefyddol ac Addysg Grefyddol).

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adrannau 2.1 ac 2.2 a'r Maes Llafur Cytûn Lleol

Yr addysgu: cynllunio ac amrediad o strategaethau

Fel rhan o brosiect arbennig i leihau'r nifer o athrawon sydd yn dysgu disgyblion Blwyddyn 7 ar ôl trosglwyddo o'r cynradd, penderfynwyd cyfuno Cymraeg, Addysg Grefyddol a TGC mewn un bloc dysgu gyda'r un athro/athrawes yn dysgu'r holl wersi yn CA3. Cafwyd arweiniad a hyfforddiant gan Bethan James a Leusa Jones o Cynnal i sefydlu'r patrwm a chreu cynlluniau gwaith addas sydd yn cydfynd â Maes Llafur cytun CYSAG. Mae'r trefniant wedi bod yn llwyddiannus iawn ac mae hyn yn cael ei adlewyrchu yn y canlyniadau gwell. Mae'r Pennaeth Adran Gymraeg hefyd yn gweithredu fel Pennaeth Addysg Grefyddol ac wedi datblygu'n dda yn ei rôl newydd ar ôl hyfforddiant arbenigol. Mae'r tri athro/awes sydd yn dysgu'r trefniant newydd hefyd wedi cael hyfforddiant addas ac yn hyderus yn dysgu Addysg Grefyddol. Mae bloc o bum gwrs 50 munud yn cael ei neilltuo i'r Gymraeg/Addysg Grefyddol/TGC ac mae cyfwerth un wers yn cael ei neilltuo i Addysg Grefyddol dros y flwyddyn. Golyga hyn y gellir gwneud cyfnodau o Addysg Grefyddol yn hytrach nag un wers ddigyswllt yn wythnosol sydd yn rhoi cyfleoedd ehangach i astudio materion penodol mewn mwy o ddyfnlder.

Mae strategaethau dysgu ac addysgu amrywiol a heriol ar waith ac mae arsylladau gwersi wedi bod o leiaf Da+ o ran y dysgu ac addysgu drwy gydol y flwyddyn.

Mae Ysgol Ardudwy'n cydweithio gydag Ysgol Eifionydd ar gyfer nifer o bynciau CA4 gan fanteisio ar gryfderau'r ddwy ysgol. Penderfynwyd mai Ysgol Eifionydd a fydd yn cynnig Astudiaethau Crefyddol TGAU yn CA4 ar gyfer y ddwy ysgol o hyn allan. Bydd un disgybl o Ysgol Ardudwy'n sefyll TGAU yn 2014.

Materion i gael sylw

Cymhwyso'r Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd Cenedlaethol a ddaw i rym 1 Medi 2013 i'r Cynlluniau Gwaith

Rhagorol**Da**

√

Digonol**Anfoddhaol****Addoli ar y Cyd****Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth ar gyfer addoli ar y cyd?****Ydy'r addoli ar y cyd yn cydymffurfio â'r gofynion statudol?****Ydy** √**Nac ydy****Cyfeiriadau:** Fframwaith Arolygu ESTYN Adran 2.3.1, 'Arweiniad atodol ar arolygu Addoli ar y Cyd mewn ysgolion anenwadol' (ESTYN, Medi 2010), 'Addysg Grefyddol ac Addoli ar y Cyd' (Cylchlythyr y Swyddfa Gymreig 10/94)**Nodweddion da mewn perthynas ag ansawdd yr Addoli ar y Cyd**

- Disgyblion sydd yn arwain pob gwasanaeth boreol yn yr ysgol a'r disgyblion yn cyd drefnu a pharatoi'r gwasanaethau gyda'r Tiwtor Dosbarth a phob dosbarth cofrestru yn cyfrannu yn eu tro
- Ceisir sicrhau bod neges a thema amserol a pherthnasol i bob gwasanaeth
- Ceir gwasanaethau arbennig ar gyfer achlysuron megis Diolgarwch, Nadolig, Pasg
- Defnyddir TG gweledol a chylwedol yn y gwasanaethau yn y Neuadd, e.e. powerpoint, photostory, clipiau U Tube ac y.y.blaen
- Bydd disgyblion yn cyfrannu hefyd i addoli ar y cyd yn y dosbarth cofrestru gan gynnwys ysgrifennu gweddiau

Materion i gael sylw mewn perthynas ag ansawdd yr Addoli ar y Cyd

- Parhau i ddatblygu gwasanaethau yn y Neuadd i gynnwys mwy o gyfraniadau cerddorol
- Cynyddu'r nifer o unigolion gwadd i gymryd y gwasanaeth yn ogystal â'r Gideoniaid
- Monitro effeithiolrwydd addoli ar y cyd yn ystod adegau cofrestru

Rhagorol**Da****Digonol**

√

Anfoddhaol

Llofnod: Tudur Williams

Dyddiad: 2 Gorffennaf 2013